

Stimată doamnă/Stimate domn,

Vă transmitem punctul de vedere emis de Platforma ProTect asupra proiectului de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea Metodologiei de emiteră, distribuire și decontare a voucherelor destinate victimelor infracțiunii, pentru stabilirea cuantumului acestora, precum și a criteriilor de selectare a entităților publice și private înrolate în mecanismul de acordare și pentru completarea HG nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, aflat în procedură de transparență decizională conform Legii 52/2003.

În urma consultării membrilor platformei ProTect cu privire la proiectul de hotărâre guvernamentală aflat în proces de transparență guvernamentală, **supunem atenției instituției dvs. o serie de observații și neclarități identificate în cuprinsul proiectului, despre care credem că ar putea îngreuna atingerea scopului urmărit prin prezenta propunere de act legislativ**, acela de a sprijini victima unei infracțiuni. În context, apreciem interesul inițiatorului documentului de a veni în întâmpinarea unei nevoi identificate cu consecvență de societatea civilă precum și de mecanismele de monitorizare europene și cele ale partenerilor strategici ai României, aceea de a aloca fonduri pentru victimele unor infracțiuni (în domeniul nostru, victimele traficului de persoane). Mai mult, considerăm că astfel de inițiative legislative trebuie să urmărească mai îndeaproape transpunerea în dreptul național a prevederilor legislației europene, în spiritul și integralitatea acestora.

Ca primă considerație generală, dorim să precizăm că **procedura de acordare a acestui avans riscă să se împiedice de aceleași probleme etice, legale și birocratice de care s-a împiedicat până acum procedura de acordare a compensațiilor financiare conform Legii 211/2004**, procedură pe care prezintă inițiativa o urmărește și replică într-o măsură considerabilă; astfel, chiar dacă la prima vedere accesul la fonduri pare facilitat de existența unor vouchere valorice, acest acces riscă să rămână la fel de riscant și restrictiv ca până acum, datorită unei serii de prevederi nefericite, pe care le enumerăm succint:

- A) Procesul de acordare avansului
- B) Condițiile de acordare a avansului
- C) Condițiile de restituire ale acestuia
- D) Condiții de transparență ale deciziei de acordare

O categorie separată de observații este legată de prevederile legate de înrolarea organizațiilor neguvernamentale care pot genera neclarități și confuzii atât în momentul înrolării în program, cât și pe parcursul desfășurării acestuia.

1. Revenind, **prevederi care au generat dificultăți în aplicarea Legii 211/2004** până acum, preluate de proiectul nou, sunt legate de:

A) Procesul de acordare a acestui avans pentru acoperirea nevoilor urgente: rămâne în continuare la latitudinea unei comisii de acordare a compensațiilor la nivelul tribunalelor, alcătuite din judecători desemnați de adunările generale ale instanței, magistrați care nu dețin competențe în victimologie judiciară. **Considerăm că este necesar ca judecătorii care fac parte din aceste comisii să aibă o formare minimă în înțelegerea perspectivei victimologice precum și a rolului traumei în perioada post traumatică.**

O îngrijorare în plus este determinată de **termenul limită** de acordare a acestei forme de susținere: **72 de ore de la referire**. Având în vedere notorietatea cu care instanțele de drept civil tergiversează cauzele legate de compensarea victimelor, precum și activitatea comisiilor de compensare de până acum, am dori să ne precizați care sunt măsurile luate ca aceste comisii prevăzute în prezentul proiect să aibă o activitate mai eficientă, care sunt garanțiile că această perioadă de timp va fi respectată?

B) Condițiile de acordare a avansului

Având în vedere norma de drept special a Legii nr.211/2004 care reglementează expres condițiile imperative și cumulative de acordare a măsurilor de protecție și de sprijin victimelor criminalității precum și conținutul anexelor propuse în prezenta metodologie înțelegem că acordarea voucherelor depinde de starea economică și socială a victimei. Altfel spus, **acest sprijin este condiționat de starea de precaritate economică a victimei și nu de statutul acesteia de victimă a unei infracțiuni**, mai specific, în cazul victimelor asistate de organizațiile membre ale platformei, de victime ale traficului de ființe umane, categorie expres recunoscută și de legislația anterior menționată.

Mai mult, considerăm excesive informațiile cerute în anexe, în condițiile în care acest sprijin ar trebui să fie acordat în 72 de ore, caracteristica lui specifică fiind caracterul de urgență. În condițiile specifice ale referirii victimelor traficului de persoane, **considerăm dificil spre imposibil adunarea și verificarea tuturor informațiilor cerute de în respectivele anexe.**

De asemenea, considerăm necesară, mai ales în domeniul traficului de persoane, o clarificare a momentului referirii, moment din care, potrivit propunerii începe să curgă termenul de 72 de ore pentru acordarea voucherelor. Astfel, spre exemplu, în cazul unei victime cetățean român care urmează a fi repatriată ca urmare a referirii unei instituții dintr-un stat membru al Uniunii Europene, care este considerat momentul referirii?

În contextul nevoilor medicale, așa cum sunt ele prevăzute de Legea 211/2004, considerăm că

este necesară precizarea expresă a documentelor medicale justificative care să fie depuse la dosar, din nou, considerând termenul-limită de 72 de ore precum și starea generală a accesului la asistență medicală a cetățenilor români, precum și durata medie a programării unui consult de specialitate sau a obținerii unui certificat medico-legal.

C) Condițiile de restituire ale acestuia

Având în vedere gradul de complexitate ridicat al proceselor în domeniul traficului de ființe umane, a specificului acestora, atât în ceea ce privește durata cât și șansele de schimbare a încadrării juridice a faptei pe parcursul desfășurării acestora, **considerăm că prezenta inițiativă ar trebui să conțină precizări legate de procesul de și termenul de restituire a fondurilor, în condițiile legii**. Spre exemplu, victima într-un proces de trafic de persoane în care se schimbă încadrarea din trafic de persoane în proxenetism, sau de exemplu, exploatare prin muncă în alte condiții decât cele prevăzute expres la Titlul VIII Cod Penal, rămâne în continuare o victimă a unei infracțiuni și se face o adnotare la dosarul de acordare a voucherelor, sau este necesară o nouă procedură, având în vedere că formularul propus cere menționat expres ce tip de infracțiune îndreptățește victima, conform Codului Penal, sau dimpotrivă, suma acordată trebuie restituită pentru că “fapta nu exista”?

De asemenea, **considerăm necesară clarificarea procedurii de restituire prin precizarea unui termen al restituirii și al momentului din care acesta începe să curgă**. Mai mult, considerăm că ar trebui precizate limitele răspunderii legale ale victimei și a organizației/instituției publice alături de care a aplicat pentru acest avans.

D) Condiții de transparență a deciziei de acordare sau de refuz

Considerăm că eventuala acordare sau eventualul refuz de acordare a acestui avans ar trebui motivate astfel încât organizațiile și/sau persoanele care întreprind acest demers de o complexitate birocratică complexă să poată:

- să înțeleagă motivele refuzului;
- să clarifice dacă un eventual refuz al dosarului de avans ar avea orice fel de urmări asupra unei solicitări ulterioare în condițiile Legii 211/2004.

2. Prevederi noi legate de înrolarea organizațiilor neguvernamentale care pot genera neclarități.

Având în vedere noutatea acestui mecanism am dori să înțelegem mai bine:

- A) Care este procedura de numire a reprezentanților în comisia de înrolare, durata înrolării și forma de răspundere a acestora în raport cu activitatea comisiei?

De asemenea, propunem ca în comisia de înrolare să fie selectați, în calitate de membri cu statut de observator, reprezentanți propuși de societatea civilă și reprezentând, organizații, platforme, federații/ alte forme de asociere cu obiect de activitate în domeniu dar care nu sunt implicate direct/ nu intenționează să se înroleze în mecanism. **Considerăm că prezența acestora în comisia de înrolare ar asigura transparența lucrărilor, iar comisia ar beneficia de o resursă de monitorizare și îmbunătățire constantă a activității ca urmare a legăturii constante cu mediul asociativ** în contextul în care o parte însemnată a eforturilor de asistență și protecție a victimelor traficului de persoane li se datorează, anual.

B) Relevanța punctajului obținut de organizații – am dori să clarificați dacă punctajul obținut de o organizație care depune cererea de înrolare are ca scop verificarea atingerii baremului minim pentru înrolare sau numărul de puncte final ar putea fi considerat și pentru alte scopuri (ierarhizări în vederea distribuirii, de exemplu).

C) Având în vedere obligativitatea ca organizațiile neguvernamentale să fie acreditate și/sau licențiate “în domeniul asistenței sociale și protecției victimelor” am dori să ne precizați dacă enumerarea actelor justificatoare prezentă în Anexa 4 (acte constitutive, rapoarte de activitate) este una exemplificativă sau exhaustivă?

De asemenea, ținem să menționăm că în susținerea caracterului de urgență a acestui fond de avans, considerăm necesară menționarea explicită în textul propus, a posibilității transmiterii cererii de acordare în avans, cel puțin în cazul în care aceasta este depusă de către o entitate publică sau privată înrolată în program.

Vă mulțumim pentru atenție și vă solicităm un răspuns scris atât în ceea ce privește întrebările enunțate precum și motivarea acceptării sau declinării propunerilor propuse de prezentul document, în conformitate cu Legea nr. 52/2003. Subliniem de asemenea, că ne menținem, la fel ca până acum, disponibilitatea continuării dialogului pe teme de interes comun.

Mădălina Mocan

În numele Platformei ProTECT

madalina.mocan@gmail.com, +40 728 989 072

Contact ProTECT

secretariat@traficdepersoane.ro